

شناسایی عوامل خطر زمان ایجاد رتینوپاتی در نوزادان نارس

رتینوپاتی (مشکلات شبکیه) نارس یک بیماری چشمی در برخی نوزادان نارس است که قبل از هفته ۳۱ متولد می‌شوند (بارداری کامل بین ۳۸ تا ۴۲ هفته است). این مشکل بافت پشت چشم به نام شبکیه را تحت تاثیر قرار می‌دهد. شبکیه نور را حس می‌کند و سیگنال‌هایی به مغز می‌فرستد تا فرد قادر به دیدن شود. در رتینوپاتی، عروق خونی ناخواسته روی شبکیه چشم نوزاد رشد می‌کنند. این عروق خونی می‌توانند سبب ایجاد مشکلات چشمی شوند.

زمان ایجاد رتینوپاتی نارس به فاصله زمانی از تولد تا پیشرفت رتینوپاتی نارس اشاره می‌کند. در مطالعه انجام شده در دانشگاه علوم پزشکی همدان، برای شناسایی عوامل خطر زمان ایجاد رتینوپاتی در نوزادان نارس از هوش مصنوعی استفاده شده است. در این مطالعه، نوزادان نارس با وزن کمتر از ۲۰۰۰ گرم یا سن بارداری کمتر ۳۴ هفته در نظر گرفته شدند.

افزایش مراقبت‌های بهداشتی نوزادان در کشورهای در حال توسعه از جمله ایران منجر به بهبود بقای نوزادان نارس و در نتیجه افزایش بروز رتینوپاتی نارس شده است. وزن کم هنگام تولد، غلظت اکسیژن، سطح بیلی روبین، جنسیت نوزاد، بارداری چندقلویی از عوامل خطر بیماری به شمار می‌روند.

مشارکت‌کنندگان:

معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی همدان
بیمارستان فارابی تهران
مرکز پزشکی، آموزشی و درمانی مهدیه تهران

میانگین سن بارداری و وزن هنگام تولد به ترتیب ۳۱/۵۹ و ۱۶۵۶/۷۲ بود. مهم‌ترین عوامل زمان ایجاد رتینوپاتی نارس، مدت زمان تهویه، سن بارداری، مدت زمان مصرف مکمل اکسیژن، سطح بیلی روبین، مدت زمان تجویز آنتی بیوتیک، مدت زمان تغذیه کامل تزریقی، سن مادر، ترتیب تولد، تعداد مصرف سورفکتانت و غربالگری به موقع بود.

از ۳۳۸ نوزاد مورد مطالعه، ۶۷۶ چشم مورد بررسی قرار گرفت. ۲۱۰ چشم رتینوپاتی نارس را نشان دادند. از این تعداد، ۴۳ چشم در مرحله I، ۵۳ چشم در مرحله II، ۶۴ چشم در مرحله III و ۵۰ چشم در مرحله IV یا بالاتر رتینوپاتی نارس قرار داشتند. میانه زمان تا ایجاد رتینوپاتی نارس ۵ هفته برای مرحله I و II، ۶ هفته برای مراحل ۳ و بیشتر است.

مطالعه نشان می‌دهد اکثر نوزادان پسر و تولد اول بودند. ۶۳ درصد بارداری‌ها تک قلو و بیشتر نوزادان در سن ۳۲ تا ۳۴ هفته بارداری بودند. تقریباً ۸۰ درصد زایمان‌ها به صورت سزارین بوده است. میانگین سنی مادران ۲۹ سال بود. میزان بقای (زنده ماندن) یک ماهه نوزادان حدود ۹۱ درصد و بقای سه ماهه نوزادان ۶۲ درصد است.

رتینوپاتی نوزادان نارس به عنوان اصلی‌ترین علت قابل پیشگیری نابینایی در نوزادان در کشورهای در حال توسعه در نظر گرفته می‌شود.

مجریان طرح:

دکتر لیلی تاپاک

دکتر لیلا نظام آبادی فراهانی

